

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра філософії
Інститут вищої освіти НАПН України
Польське Товариство філософської педагогіки
імені Броніслава Ф.Трентовського (TRF)**

За підтримки
**МІЖНАРОДНОГО БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ
«ФОНД ОЛЕКСАНДРА ФЕЛЬДМАНА»**

**Під знаком Григорія Сковороди:
зоряний час української культури**

МАТЕРІАЛИ

III міжнародної науково-практичної конференції

«Освіта у констеляціях постсучасності»

(5-6 грудня 2017 року)

**Харків
ХНПУ – 2018**

Bibliografia

1. Gnitecki J., *Niektóre ujęcia pedagogiki ogólnej w Polsce i na świecie*, [w:] S. Palka red., *Możliwości rozwijania i wykorzystywania teoretycznej wiedzy pedagogicznej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Pedagogiczne”, z. 22, Kraków 1995
2. Grabski A. F., *Kształty historii*, Łódź: Wydawnictwo Łódzkie 1985
3. Gryko Cz., *Historiozofia na uwierzy historiografii. Casus: teoria systemów Pitirima A. Sorokina*, [w:] J. Bańka, *Myśl systematyczna i historyczna w badaniach filozoficznych*, Katowice 1995
4. Kojs W., *Modalne aspekty edukacji i pedagogiki*, „Chowanna” 2009
5. Kotarbiński T., *Zasady dobrej roboty w pracy umysłowej* [w:] *Drogi dociekań własnych. Fragmenty filozoficzne*, Warszawa 1986
6. Kudlacova B., *Renesans dziejów myśli pedagogicznej na Słowacji i związane z tym problemy*, *Pedagogika Filozoficzna on -line* 2010, nr 1
7. Kukulski Z., *Główne momenty myśli i badań pedagogicznych*, Lublin 1923
8. Michalski Ł., *Przemiany syntez niemożliwych*, Katowice 2016
9. Prokopiuk W., *O filozofii edukacji - rozterki i nadzieje*, [w:] S. Sztobryn, B. Śliwerski red., *Idee pedagogiki filozoficznej*, Łódź 2003
10. Smolański A., *Paradygmaty i historiozofia pedagogiki*, Wrocław 2009
11. Spyra J. red., *Kronikarz a historyk. Atuty i słabości regionalnej historiografii*, Cieszyn 2007
12. Sztobryn S., *Polskie badania nad myślą pedagogiczną w latach 1900-1939 w świetle czasopiśmiennictwa. Ujęcie metahistoryczne*, Łódź 2000
13. Sztobryn S., *Karol Kotłowski jako historyk pedagogiki*, [w:] S. Sztobryn, B. Śliwerski red., *Idee pedagogiki filozoficznej*, Łódź 2003
14. Zalewska-Pawlak M., *W poszukiwaniu zagubionej teorii sztuki życia i sztuki wychowania. Sztuka i wychowanie w XXI wieku*, Łódź 2017.

КОНСЕРВАТИЗМ ОСВІТИ І ПОЛІТИЧНА РОМАНТИКА

М.Д. Култаєва, м. Харків

Заклики до радикального оновлення вітчизняної освіти, безперечно мають підстави. Українське суспільство у добу національного самоствердження намагається якомога швидко здійснити необхідні для покращення стану усіх систем свого життєзабезпечення, включаючи й систему освіти.

Але при цьому необхідно ураховувати небезпеки і ризики, що виникають у процесі будь-яких трансформацій, особливо прискорених. У цьому зв'язку треба зазначити, що постсучасні констеляції характеризуються тяжінням до утворення сингулярностей, акцентуванням не загального, а особливого. Політична романтика, яка домінує в українському суспільстві, жадає прискорення і змін, освіта – спокою, виваженості і не втручання у її внутрішні справи. Але жадання політичної романтики і стратегії самозахисту освітніх систем у

певному сенсі є не тільки суперечливими, а й комплементарними, бо запрошують до діалогу у спільному комунікативному просторі політичний і педагогічний розум.

Метою такої комунікації має бути не примусова згода педагогічного розуму на пропозиції політичної романтики, а дискусія, якої освіти потребують українці. При цьому треба позбутись міфів та ілюзій про так звану якісну освіту за кордоном. Як і усюди, вона може бути якісною і неякісною, особливо в умовах невизначеного майбутнього.

В успішних країнах Заходу (Німеччина, Франція, Італія) філософсько-освітній дискурс зосереджується все більш на критиці так званого «трансатлантичного експорту» до національних освітніх просторів, які намагаються зберегти свої національні традиції та наукову еліту. Освітній консерватизм дещо стримує ініціативи романтики замінити старе на нове. Але нове є лише іншим і потребує верифікації у національних соціокультурних контекстах, а не легітимації через посилення на світовий досвід, який є лише узагальненою гіпотезою, а не патентованим засобом терапії освітніх інституцій, передусім університету.

В постіндустріальних суспільствах, безперечно, освітні інституції не можуть залишатись такими, як вони були у добу індустріалізму з його гігантманією. Але разом з цим необхідно зберегти здобутки попередньої історії цих закладів. Адже в іншому випадку українцям загрожує домінування так званої «напівосвіти» з усіма її наслідками.

БЛАГОДІЙНІСТЬ І ОСВІТА У КОНСТЕЛЯЦІЯХ ПОСТСУЧАСНОСТІ

О.Б. Фельдман, м. Харків

Постсучасність означає не тільки зміни у культурі, освіті і суспільстві, які виходять за межі Модерну і пов'язаних з ним практик. Це також і новий спосіб життя, випробування людини на здатність обирати шляхи своєї життєтворчості і найголовніше змінюватись.